

Simpozij: Etika i palijativna medicina

U organizaciji Hrvatskog katoličkog liječničkog društva dana 7. studenoga 2009. godine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu održan je Simpozij »Etika i palijativna medicina«. Već sam naziv simpozija govori o poveznici znanosti i humanosti u okviru moralnih vrijednosti te u svrhu kvalitete ljudskog života od njegovog početka do smrti.

Sukladno *Kodeksu medicinske etike i deontologije* Hrvatske liječničke komore jedno od najvažnijih obilježja medicinskog poziva pomoć je i briga (skrb) za pacijenta, poglavito onog teško bolesnog i umirućeg. Doprinos i olakšavajuće okolnosti takvog oblika pomoći dakako je napredak kako medicinskih tako i farmaceutskih znanstvenih dostignuća. Do sredine prošlog stoljeća navedene su znanosti bile relativno ograničene u suzbijanju boli i kontroli simptoma. Napredak u ljekovitoj terapiji pedesetih godina 20. stoljeća, u kombinaciji s većim razumijevanjem psihosocijalnih i duhovnih potreba umirućih bolesnika, utrli su put razvitku palijativne/hospicijske skrbi.

Utemeljen i dokazan model palijativne skrbi/medicine na kraju života jest hospicijska skrb. Započinje kada su iscrpljene klasične (kurativne) metode liječenja ili kad su znaci širenja maligne bolesti dostigli takav stupanj da ih bolesnik teško podnosi.

Primarni je cilj kurativne medicine izlječenje, a smrt zadnji neuspjeh. Naprotiv, u palijativnoj je medicini cilj olakšanje patnje, a smrt koja se desi nakon što je bolesniku olakšana patnja - uspjeh. Palijativna medicina mnogo je šira i dublja od puste simptomatologije. Termin implicira holistički pristup bolesniku, što podrazumijeva ne samo fizičku dimenziju, nego i psihološku, društvenu i duhovnu zaokupljenost.

Upravo je holistički pristup okarakterizirao predavanja na simpoziju, pa su izlagači bili liječnici: dr. sc. Morana Brkljačić Žagrović, dr. sc. Marijana Braš, Matija Rimac, Vlasta Vučevac, dr. sc. Jasminka Stepan Giljević te Zoran Lončar; potom viša medicinska sestra Kristina Vokić, te teolozi prof. dr. sc. Mijo Nikić i biskup prof. dr. sc. Valentin Pozaić.

Zaključna misao profesora Pozaića ujedno predstavlja najbolji zaključak i poruku ovog Simpozija, a glasi: Kako u svijetu tako i u Hrvatskoj, glavni problem nametanja i zahtjeva eutanazije nije prvotno teorijske već praktične naravi, traži se praktični

a ne teorijski odgovor, to je hospicij kao jedna od najljepših, najhumanijih i najkreativnijih inicijativa u borbi protiv eutanazije. Preobrazba načina umiranja na zlo ostvariti će se ako prevagne eutanazijski mentalitet – kultura smrti; preobrazba na dobro, ako pobijedi hospicijski mentalitet i palijativna skrb/medicina – kultura života.

Morana Brkljačić Žagrović